

8 1/2 15' 1/2

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s pošiljno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrlet 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hoče sam po njega, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Udje „Katoškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvu: Koroška cesta šte. 5, sprejema naročnine, inserate in reklamacije. Za inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 18 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 12 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 5 vin. Parie in zahvale vsaka pettivrsta 24 vin., izjave in Postano 36 vin. — Inzerati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

USPEHI PROTI LAHOM.

28 000 naročnikov.

Današnja številka „Slovenskega Gospodarja“ se mora tiskati že v 28.000 izvodih. Neprenehoma prihajajo novi naročniki. Upamo pa, da se nismo dosegli viška. Dne 1. aprila se začne novo četrtletje. Gotovo uporabijo to priliko Slovenci in Slovenke za novo naročbo. List potrebujete doma, da zasledujete razvoj vojske in najvažnejše javne dogodke; potrebujejo pa ga tudi vojaki na bojišču, da ne izgubijo stika s svojo ljubo slovensko domačijo. Torej le v krog naših naročnikov!

Napredek našega lista je najsijajnejši dokaz, da se slovensko ljudstvo na Štajerskem popolnoma strinja z najvažnejšimi našimi nazori. Mi hočemo mogočno, od vseh sosedov neodvisno, samostojno, samo pod žezlom habsburške vladarske rodbine stoječo Avstrijo. Drugim državam, najsibo kdorkoli, ne smemo in nečemo biti sužnji, ampak ako spoštujejo našo samostojnost in vladarsko rodbino ter nam hočejo pošteno držati zvestobo, samo prijatelji in zaveznički. Kar bi bilo več, bilo bi izdajalstvo.

Kdor ne spoštuje se sam, podlaga je tujčevi peti! Slovensko ljudstvo odobrava sedaj tudi neomajeno naš narodni program. Nismo proti drugim avstrijskim narodom, ampak za se in za svoje pravice. Hrabri slovenski vojaki so na bojiščih pokazali, da Slovenec ne zaostaja za nikomur, ako ga kliče domovina. In ravno tako izborno se je držalo slovensko ljudstvo, ki je ostalo doma. Z nadčloveškim naporom je vršilo svojo nalogo v obdelovanju in oskrbovanju gospodarstva, posebno naše ženstvo. Zene in dekleta so se izkazale za izvrševanjem svojih težkih dolžnosti v sedanjem času

kot prave junakinje. Tak narod ima vso pravico, da se narodno, prosvetno in gospodarsko v državi, za katero preliva svojo kri, neovirano razvija. Mi smo to vedeli in trdili že prej, sedaj nam pritrjujejo tudi vsi drugi. Avstrija svojih zvestih Slovencev ne bode pozabila! Tudi v narodnem oziru smo torej vodili naše ljudstvo po pravi poti, da smo mu varovali njegove vrline, njegov ponos in njegov jezik. Nač odličnimi lastnostmi slovenskega naroda bomo v bodoče čuvali še zvestejše in skrbnejše.

Vse pa, kar smo storili, smo storili kot udani sinovi in hčere naše skupne matere, katoliške cerkve. V veri smo našli edino tolažbo, ko se je nam slabo godilo, v njej smo našli tudi edino varstvo, da smo trezni in preudarni, ko nam je šlo boljše. In to je bilo edino pravilno stališče. To uvidevajo zdaj tudi mnogi, katerim marsikdaj ni bilo neljubo, ako se je začela manjša ali večja gonja proti cerkvi in duhovščini in se nam pridružujejo. V delu, samozavesti, treznosti in xpi pod okriljem katoliških habsburških vladarjev leži naša bodočnost. In te točke zapopada in je vedno zapopadal naš program, naš list!

Kdor je z nami, naj pride k nam! Mi gremo naprej!

Kmečka zavest raste.

Sedanja svetovna vojska je naučila prešerno mestno gospodo spoštovati in upoštevati kmečki stan. Trojno je, kar daje v teh burnih časih našemu kmečkemu ljudstvu posebno veljavo: kruh, zvestoba in pogum.

Težavno ali pravzaprav nemogoče bi bilo voditi vojsko brez kruha, brez živil, ki jih pridelava kmet. Vsi topovi, puške in vsa moderna vojskna znanost bi

bila toliko kot nič, ako ne bi bilo dovolj potrebnih živil. Delavnim rokam kmečkega in delavskega ljudstva na deželi, ki prideluje vojaštvu in prebivalstvu kruh, gre slava in hvala ter velik delež pri dosedanjem uspešnem bojevanju naših armad. Tisti, ki so nekdanj imeli za kmeta, viničarja ali dninarja samo zbadljivke in sramotilne besede, tisti danes uvidevajo, da je kmečki stan res glavni temelj vsakega naroda, vsake države. In ta zavest je prešla tudi v meso in kri našemu ljudstvu in mi vidimo, da kmečka zavest raste. Tako je prav!

Kmečka veljava pa se je mogočno povzdignila tudi radi neomajane zvestobe in poguma naših junakov, ki so izšli iz bornih kmečkih, viničarskih in delavskih hiš. Naši vojaki, ki jih je rodila kmečka mati, se odlikujejo glede hrabrosti in izvanrednih junaških činov na kravatem bojišču, kakor menda ne sinovi nobenega drugega stanu. Naši vojskovodje so ponosni na naše kmečke korenjake. Tam kjer je treba izvršiti najsmelejše in najdrznejše čine pred sovražnikom, tam stojijo sinovi kmečkih mater. Zvestoba in pogum, ti dve lastnosti določita naše kmečke korenjake pred celim svetom. Radi tega raste naša zavest, naš kmečki ponos in nihče se več ne sramuje biti sin priproste kmečke hiše.

In v bodoče, ko bo vojska nehala, bo kmečka zavest, kmečki ponos, šele na svojem mestu. Po vojski bo treba povsod uveljaviti naše kmečke zahteve, treba bo ne samo po listih, ampak javno pred celim svetom povedati, da se naj kmečkemu stanu pri postavitvah in v vseh javnih zastopih dajo tiste pravice, ki jih imajo drugi stanovi.

Naša sveta dolžnost je, da smo ponosni na svoj kmečki in delavski stan, da se zavedamo velike naloge, ki jo vršimo sedaj v tej ljuti svetovni borbi. Podžigajmo kmečko zavest in gojimo pri našem ljudstvu vero v boljšo bodočnost kmečkega stanu ter s tem tudi ljubezen do rodne grude.

Dve prošnj.

Zavedna slovenska mladenka s Pohorja nam je poslala sledeči članek:

LISTER.

Vojne pridige v postu l. 1916.

Z dovoljenjem kn. šk. Lavantinskega ordinariata z dne 28. marca 1916.

IV.

Četrta postna nedelja.

Evangelij sv. Janeza 6, 1—15.

Tisti čas je šel Jezus črez galilejsko morje, ki je tiberijsko. In šla je za njim velika množica, ker so videli čudeže, ki jih je delal nad bolniki. Jezus je torej šel na goro in je tam sedel s svojimi učenci. Bila je pa blizu velika noč, judovski praznik. Ko je torej Jezus oči povzdignil in je videl, da je silno velika množica prišla k njemu, je rekel Filipu: Odkod bomo kupili kruha, da bi ti jedli? To je pa rekel, ker ga je izkušal; vedel je namreč, kaj je storil. Filip mu je odgovoril: Za dvesto denarjev kruha jim ni dovolj, da bi vsak dobil kaj malega. Reče mu eden njegovih učencev, Andrej, brat Simona Petra: Mladenič je tukaj, ki ima pet ječmenovih kruhov in dve ribi; ali kaj je to med toliko? Jezus pa je rekel: Recite ljudem sedeti! Bilo je pa tamkaj veliko travo. Sedli so torej, okoli pet tisoč mož po številu. Tedaj je Jezus vzel kruhe in ko se je zahvalil, jih je razdelil med sedeče; ravno tako tudi rib, kolikor so hoteli. Ko so se pa nasitili, reče svojim učencem: Poberte kosce, ki so ostali, da konča ne vzamejo! Pobrali so torej in napolnili dvanajst košaric s kosci, ki so ostali od petih ječmenovih kruhov tistim, kateri so jedli. Tedaj so ljudje, ko so videli čudež, ki ga je bil Jezus storil, rekli: On je resnično prerok, ki mora na svet priti. Ko je torej Jezus spoznal, da hočejo priditi in ga po silni vzeči, da bi ga postavili za kralja, je zopet zbežal na goro, on sam.

Branitelji domovine! Česa si najbolj želite na

bojišču! Gotovo skorajšnjega povratka v domovino k svojem. Toda naša sveta pravica se ni odločilno zmagala, sovražniki se še ji nočejo ukloniti. Treba še potrpeti in čakati. Ali se dolgo ali le malo časa? Kedo ve? Le vsevedni Bog. On dopušča v svojem neskončnem usmiljenju grozno vojsko, da bi ga narodi zopet spoznali, mu poravnali storjene krivice in se poboljšali. Sprava z Bogom nam je najbolj potrebna, ona bo podlaga spravi med narodi. K tej spravi z Bogom nas priganja sveti postni čas. In sveta katoliška cerkev kliče vsem, tudi Vam, mili junaki slovenski: Spravite se z Bogom! Opravite sveto velikonočno spoved in prejmite vredno sveto velikonočno obhajilo.

1. Današnji evangelij nam poroča, kako je množica ljudi šla za Jezusom. Ljudje so ga videli, kako je čudežno ozdravljval bolnike, Ozdravljval jih je telesnih pa tudi dušnih bolezni. In tako je Jezus delal vsa tri leta, ko je učil. Kdo naj prešteje vse bolnike, ki jih je božji zdravnik zopet ozdravil! Pa še več. Po svojem vstajenju postavi zakrament sv. pokore, v katerem nadaljuje ves čas obstanka sv. katoliške cerkve čudovito delo ozdravljenja bolnikov, to je grešnikov. Saj pri sveti spovedi nikdo drugi ne odpušča grehov kot Jezus sam po svojem vidnem namestniku, katoliškem duhovniku.

Presrečni so bili bolniki ozdravljeni od Jezusa, presrečen pa je tudi vsak grešnik, ki si v dobri sv. spovedi očisti dušo in po milosti Jezusovi zopet ozdravi od starih bolezni. Slovenski vojak, ali misliš večkrat na to, kaka dobrota je dobra sv. spoved? Ali nemir srca, duša v smrtnem grehu ni nekaj strašnega? Ali se ti ni dozdevalo po dobri sv. spovedi,

ko bi se ti odvalil težek kamen s srca? Prav je zato rekel gostilničar, ko je po opravljeni spovedi zopet zajahal svojega konja, da pohiti domov: „Tako, moj konjček, sedaj boš pa nesel par centov manj teže.“

Ti si junak na bojnem polju. Z vsakim orožjem znaš prav ravnati. Zato si doživel že toliko zmag. O bodi še junak pri sv. spovedi! Ko se ti ponudi prilika za njo, jo dobro opravi. Pripravi se sv. Duhu, da ti pomaga spoznati vse grehe. Na to izprašaj svojo vest. Vedeti moraš, kdaj si opravil zadnjo spoved in če si opravil naloženo pokoro. Potem se vprašaj, katere smrtne grehe si storil, kolikokrat si n. pr. zaničljivo govoril o veri in o svetih rečeh ali pritrjeval takim govorom, kolikokrat si bil hudo jezen in si zelo preklinjal, bil močno nepokoren predstojnikom, kolikokrat in koliko tovarišev si pohujšal z nespodobnim govorjenjem ali ga z dopadenjem poslušal, kolikokrat si na dan ali na teden rad imel nečiste misli in želje ali se celo pregrešil s kakim nečistem dejanjem sam s seboj ali s kom drugim. Vedeti moraš, kolikokrat si bil pijan in ali si komu storil kako veliko krivico. Če si dobro izprašal vest, ti mora biti jasno: Te-le smrtne grehe sem storil in tolikokrat. Če smrtnih grehov nimaš, boš pa našel dovolj malih grehov.

Pomni, kar sedaj pride. Sedaj v duhu pogledaj na podobo Križanega in reci sam pri sebi: Torej sem tudi jaz tebe, o Jezus, s svojimi grehi bičal, s trnjem kronal, ti težki križ nakladal in te na križ pribijal! Potem pa pobožno, tako da boš čutil veliko žalost v svojem srcu, obudi kes in moli: O moj Bog, vsi moji storjeni grehi so mi iz srca žal, ker sem tebe, vso svetost in neskončno dobroto, katero je cele-